

Maakuntakaavaehdotus on valmistunut ja on valmiina lausunnoille asetettavaksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) 13 §:n mukaisesti 18.12.2024–3.2.2025 väliselle ajalle.

Maakuntakaavaehdotusta on valmisteltu syksyn aikana eri kaavatyöryhmissä, useissa työneuvotteluissa eri sidosryhmien kanssa sekä eri tilaisuuksien ja tapahtumien kautta. Kaavaluonnoksesta saadut lausunnot ja mielipiteet, yhteensä 93 kpl, ovat olleet luonnollisesti keskeinen osa kaavaehdotuksen valmistelua. Lokakuussa järjestetyistä tilaisuuksista ja tapahtumista mainittakoon 8.10.2024 yhdessä Business Joensuu ja Suomen Vetylaakso ry kanssa järjestetty Itä-Suomen energiafoorumi sekä 23.10.2024 maakuntaliiton järjestämä tuuli- ja aurinkovoiman vaikutusten arvioinnin työpaja, joissa molemmista tilaisuuksista saatiin hyvää palautetta kaavan energiakysymysten ja niiden vaikutusten arvioinnin sekä kokonaisuutena kaavan ehdotusvaiheen valmisteluun.

Maakuntakaavatyöryhmä linjasi kaavaehdotuksen ratkaisuja ensimmäisen kerran syyskuun lopulla, mutta 8.11.2024 kokouksessa käsittelyperiaatteet tarkentuivat eri vaihtoehtojen tarkastelun kautta. Maakuntahallitus kävi kaavaehdotuksesta evästyskeskutelun 18.11.2024, ja sen keskustelun perusteella tuulivoima-alueita erityisesti Lieksan osalta haluttiin tarkistaa vielä uudelleen. Maakuntavaltuustolle kerrottiin myös tilannekatsaus maakuntakaavan etenemisestä ja ehdotusvaiheen valmistelusta 25.11.2024 maakuntavaltuuston kokouksen yhteydessä.

Kaavatyöryhmät kävivät lopullista kaavaehdotusta läpi kokouksissaan siten, että maakuntakaavatyöryhmä käsitteli lopullisia ratkaisuja 25.11., energiaryhmä 26.11., SOVA-ryhmä 27.11. ja ohjausryhmä 4.12.2024. Kuntajohtajille kaavaratkaisuja esitettiin 29.11.2024. Viime vaiheessa keskusteluissa olivat erityisesti tuulivoima- sekä aurinkovoima-asiat. Kaavaehdotuksessa tuulivoima-alueiden lopulliseksi määräksi tuli 18 aluetta kun Lieksasta Maksimonvaara uudelleen pienemmäksi rajattuna (luonnoksen Pankakoski-Räpsynvaara alueelta) otettiin kaavaehdotukseen mukaan. Ohjausryhmän keskustelun ja palautteen perusteella maakunnallisesti merkittävän aurinkovoima-alueiden kokorajaa nostettiin kaavaehdotukseen 100 hehtaariin ja aurinkovoima-alueiden suunnittelumääräystä lievennettiin yhtenäisille metsä- ja peltoalueille rakentamisen osalta. Energia-infran osalta keskeisin muutos oli Kontiolahdelta Nurmekseen osoitettava pääsähkölínjan 400 kV yhteystarve, joka kaavaehdotuksessa ollaan osoittamassa Pielisen molemmin puolin. Joitakin muutoksia tehtiin palautteen pohjalta myös 110 kV sähkönsiirtolinjoihin sekä esitettäviin sähköasemiin. Maisema- ja pohjavesialueisiin ei tullut juuri kaavaluonnoksen jälkeen muutoksia, mutta esimerkiksi tuulivoima-alueita rajattiin pois pohjavesialueilta.

Maakuntakaavaehdotus on nyt valmis maakuntahallituksen hyväksymiskäsittelyyn ehdotusvaiheen viranomaislausunnoille. Kaava sisältää kaava-asiakirjat eli kaavakartan, merkinnät ja määräykset, kaavaselostuksen sekä kaavaselostuksen liitteet, joita on yhteensä 4 kpl. Kaava-aineistossa on

mukana myös kaikkiaan 8 kpl kaavan keskeisiä maakuntaliiton tai konsulttien/toimijoiden maakuntakaavaa varten tekemiä taustaselvityksiä. Lisäksi kaavaselostuksen lähdeluettelossa on kuvattuna laajemmin myös muiden toimijoiden tekemiä tai teettämiä selvityksiä, jotka ovat osaltaan palvelleet myös maakuntakaavan laatimista.

Ehdotus (MKJ) Maakuntahallitus päättää
1. asettaa Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, 2. vaiheen (energia ja maisemat) kaavaehdotuksen lausunnoille MRA 13 §:n mukaisesti 18.12.2024–3.2.2025 väliselle ajalle sekä
2. valtuuttaa maakuntaliiton toimiston tekemään mahdollisia teknisiä korjauksia asiakirjoihin ja pyytämään siitä lausunnon.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti kohdat 1 - 2.

Kokouksessa läsnä asian käsittelyn ja päätöksenteon aikana olivat ympäristöasiantuntija Jukka Nykänen ja maankäyttöasiantuntija Heikki Viinikka.

Lisätietoja Pasi Pitkänen, aluesuunnittelupäällikkö
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 0400 832 572

Maakuntahallitus 24.02.2025 § 23

Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, 2. vaiheen (energia ja maisemat) ehdotus oli lausunnoilla 18.12.2024- 3.2.2025 välisen ajan. Lausuntoja saatiin kaikkiaan 38 kpl. Lausunnoissa esitettiin huomioita kaikista maakuntakaavan teemoista mutta eniten palautetta saatiin edelleen tuulivoimasta ja laajemmin maakuntakaavan vaikutusten arvioinnista. Yhteisvaikutuksia esitettiin arvioitavaksi laajemmin.

Ehdotus (MKJ) Maakuntahallitus käy evästyskeskustelun maakuntakaavan ehdotuksesta saaduista lausunnoista ja niihin annettavista vastineista ja merkitsee saadun palautteen yhteenvedon tiedoksi.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kokouksessa läsnä asian käsittelyn ja päätöksenteon aikana oli liikenneasiantuntija Jyrki Suorsa.

Lisätietoja Pasi Pikänen, aluesuunnittelupäällikkö
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 0400 832 572

Maakuntahallitus 24.03.2025 § 41

Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, 2. vaiheen (energia ja maisemat) ehdotuksesta saatiin kaikkiaan 40 kpl lausuntoa. Maakuntakaavaehdotuksesta saatuihin lausuntoihin on laadittu vastineet ja niitä on käsitelty maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) 11 §:n mukaisessa maakuntakaavaehdotuksen viranomaisneuvottelussa 11.3.2025. Sen lisäksi kaavan palautteita, vastineita ja lopullista kaavaehdotusta on käsitelty maakuntakaavan työryhmissä eli SOVA-ryhmässä 12.3., energiaryhmässä 12.3. sekä maakuntakaavan ohjausryhmässä 13.3.2025. Keskeisimpiä keskusteluissa esillä olleita kysymyksiä ovat olleet tuulivoima-alueiden vaikutukset, erityisesti vaikutukset maisemaan ja Natura-alueisiin sekä erilliset suunnittelumääräykset tietyille tuulivoima-alueille. Muita keskusteluissa esillä olleita kysymyksiä ovat olleet ohjeellisen 400 kV pääsähkölínjan vaihtoehtoiset linjaukset Heinävedellä sekä aurinkovoimaan liittyvän suunnittelumääräyksen sisältö.

Maakuntakaava-asiakirjat ja niihin liittyvä ehdotusaineisto asetetaan alueidenkäyttölain 65 §:n ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen 12 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville 26.3. – 30.4.2025 väliselle ajalle. Nähtäville asetettavaa maankäyttöratkaisua on täsmennetty ehdotusvaiheen lausuntojen jälkeen lisäämällä erillisiä suunnittelumääräyksiä muutamille tuulivoima-alueille maiseman, pohjavesien tai erityisten lajien perusteella. Aurinkovoiman yleiseen suunnittelumääräykseen on tuotu lisäyksiä ja erillisestä aurinkovoima-alueesta (aur) tuotannossa oleville ja/tai luvitetuille alueille on luovuttu kokonaan pois. Vaikutusten arviointia ja kaavaselistusta laajemminkin on päivitetty muun muassa valmistuneiden selvitysten, neuvottelujen sisältöjen ja annettujen lausuntojen pohjalta.

Maakuntakaavaehdotus on nyt valmis maakuntahallituksen käsittelyyn asetettavaksi julkisesti nähtäville muistutusten antamista varten.

Ehdotus	(MKJ) Maakuntahallitus päättää 1. hyväksyä vastineet maakuntakaavaehdotuksesta annettuihin lausuntoihin 2. asettaa Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, 2. vaiheen (energia ja maisemat) kaavaehdotuksen julkisesti nähtäville mahdollisten muistutusten tekemistä varten AKL 65 §:n ja MRA 12 §:n mukaisesti 26.3.-30.4.2025 väliselle ajalle sekä 3. valtuuttaa maakuntaliiton toimiston tekemään mahdollisia teknisiä korjauksia asiakirjoihin ja asettamaan sen nähtäville.
---------	--

Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti kohdat 1 - 3. Kokouksessa läsnä asian käsittelyn ja päätöksenteon aikana olivat ympäristöasiantuntija Jukka Nykänen ja maankäyttöasiantuntija Heikki Viinikka.
--------	---

Seppo Eskelinen oli poissa kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 10.08 - 10.10.

Lisätietoja	Pasi Pitkänen, aluesuunnittelupäällikkö etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 0400 832 572
-------------	---

Maakuntakaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 26.3.–30.4.2025 välisen ajan. Ehdotuksesta saatiin kaikkiaan 16 muistutusta. Maakuntaliitto on laatinut muistutuksiin vastineet ja ne on käsitelty 13.5.2025 maakuntakaavatyöryhmässä sekä 14.5.2025 maakuntakaavan ohjausryhmässä.

Yksittäisiä muistutuksia saatiin kaikista maakuntakaavan teemoista, mutta eniten muistutuksia annettiin tuulivoimaan liittyen. Osa muistutuksen jättäjistä vetosi myös aiempaan palautteeseensa. Muistutuksista 12 kpl oli yksityishenkilöiden jättämiä, ja 4 kpl viranomais- tai järjestötahojen jättämiä. Maakuntaliitto on koko kaavaprosessin ajan käynyt jatkuvaa vuoropuhelua kuntien, viranomaisten ja sidosryhmien kanssa. Varmasti tästäkin johtuen palautetta ei enää viranomaistahoilta ja järjestöiltä tullut lukumääräisesti paljoa ja saatu palaute oli pääosin maltillista ja hyväksyvää, joskin myös kriittistä palautetta edelleen tuulivoiman osalta saatiin. Kolin huipulta nähtävissä olevat tuulivoimalat sekä itään että länteen saivat kahdensuuntaista palautetta. Toisaalta esitettiin, että Kolilta näkyvässä maisemassa ei saisi lainkaan näkyä tuulivoimaa, toisaalta Kolin itäpuoliselle alueelle esitettiin palautettavaksi kahta kaavaluonnoksessa mukana ollutta tuulivoima-alueetta. Yksityishenkilöiden palaute (12 kpl muistutuksia) kohdistui suurimmaksi osaksi tuulivoimaan (poistoon ja/tai etäisyyden kasvattamiseen liittyviä) ja keskittyi Juuan ja Heinäveden tuulivoimaloiden alueille.

Vastineiden perusteella maakuntakaavaan ei tehdä enää muutoksia lukuun ottamatta tuulivoiman suunnittelumääräyksen pientä täsmentämistä sekä kaavaselostukseen tehtäviä pieniä yksittäisiä täydennyksiä muun muassa kaavaprosessin ja viestinnän osalta. Muistutukset toivat kuitenkin kauttaaltaan hyvää lisätietoa ja näkemyksiä, joita voidaan hyödyntää jatkossa sekä maakuntakaavatasolla että erityisesti yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Ehdotus (MKJ) Maakuntahallitus päättää
1. merkitä tiedoksi maakuntakaavaehdotuksesta saadut muistutukset
2. hyväksyä maakuntakaavaehdotuksesta saatuihin muistutuksiin annettavat vastineet.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti kohdat 1–2.

Merkittiin tiedoksi pöytäkirjaan liitetty Tuula Tarvosen ym. 25.5.2025 lähettämä kirje.

Todettiin, että kaikki alkuperäisessä muodossa olevat muistutukset ovat olleet maakuntahallituksen kokouksessa käytettävissä päätöstä tehtäessä ja valtuutti maakuntaliiton toimiston tekemään mahdollisia teknisiä korjauksia asiakirjoihin.

Kokouksessa läsnä asian käsittelyn ja päätöksenteon aikana olivat ympäristöasiantuntija Jukka Nykänen ja maankäyttöasiantuntija Heikki Viinikka.

Lisätietoja Pasi Pitkänen, aluesuunnittelupäällikkö
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 0400 832 572